

Remissvar SOU 2016:39 Polis i framtiden – polisutbildningen som högskoleutbildning

Den genomgående utgångspunkten för utredningen och dess förslag uppfattar vi som en strävan att använda de regler som redan finns för högskola och universitet och endast när så anses *nödvändigt* föreslå specialregler för polisutbildningen. Detta är en klok inriktning vilken vi tillstyrker. Våra synpunkter rör följande delar i utredning:

- Att de föreslagna satsningarna på forskning är alldeles för lågt räknade.
- Att formen för den föreslagna forskarskolan är otydlig, ofinansierad (vad det verkar) samt föreslås begränsas på ett för forskningen olyckligt sätt.
- Att den genom ekonomiska incitament ”önskade” genomströmningen på 95 % utgör en påtaglig risk för att kvalitén på de studenter som examineras inte håller tillräckligt hög nivå.

Vad gäller frågan om de satsningar på forskning inom området som föreslås har vi dock några synpunkter. På s. 112 i SOU 2016:39 slår utredningen fast att ”(d)en ökade kunskap som inrättandet av en högskoleutbildning för poliser och den därmed ökade forskningen på området med nödvändighet medför kommer både Polismyndigheten, rättsväsendet i stort och därmed också samhället i stort till del”. Att ökad forskning om polisen och dess arbete har betydelse för så väl Polismyndigheten, rättsväsendet och samhället i stort är vi eniga i. Att en sådan ökning av forskningen sker med *nödvändighet* är dock mer tveksamt. Det krävs helt enkelt resurser för att så ska ske. De resursökningar utredningen föreslår i detta avseende är att det inrättas en forskarskola samt fem nya tjänster, från doktorander till professorsnivå (visserligen benämns det som fem tjänster för personer med *examen* på forskarnivå, men samtidigt framgår det av förslaget att en del av dessa fem tjänster utgörs av doktorander). Dessa tjänster ska, så vitt framgår, fördelas på de tre högskolor som idag utbildar poliser som uppdragsutbildning, vilka i första hand pekas ut som de som är aktuella för den framtida högskoleutbildningen.

För att en forskningsmiljö ska fungera krävs en viss kritisk massa. Här handlar det om tre forskningsmiljöer som var och en ska uppnå den kritiska massan, även om en gemensam forskarskola kan underlätta detta. En miniminivå för att bedriva forskarutbildning inom ett ämne vid ett lärosäte torde var *minst* en professor inom ämnet. Det behövs också seniora forskare, helst docentkompetenta, som kan var med och handleda antagna doktorander. För att en forskarskola och en forskarutbildning ska fungera krävs också att den utgörs av fler än bara ett fåtal doktorander. Även om vi antar att delar av denna kompetens redan finns inom de lärosäten som idag bedriver polisutbildning som uppdragsutbildning så framstår förslaget om fem tjänster som mycket snålt tilltaget och inte förankrat i en förståelse för vad som krävs för en forskningsmiljö, forskarutbildning respektive fungerande undervisning på vetenskaplig grund. Det behövs kort sagt mer resurser än de föreslagna.

På s. 132 i utredningen föreslås att "(e)n tänkbar modell för forskarskolan är att den vänder sig till två målgrupper: Dels polismän anställda av Polismyndigheten, som har behörighet för studier på forskarnivå och där arbetsgivaren medger studier på 50 procent med bibehållen lön, dels personer som är lärare vid utbildning som leder till polisexamen, enligt vårt förslag, och är behöriga för studier på forskarnivå". För det första kan vi inte se att det föreslås några särskilda resurser för en sådan forskarskola. Då minst tre av fem förslagna tjänsterna rimligen behöver utgöras av professorer finns inget utrymme för en forskarskola inom ramen för dessa. Kanske är det tänkt att dessa doktorander, utöver arbetsgivaren vid polisen, helt finansieras genom de anslag som redan finns vid Högskolorna? Det innebär i så fall ytterligare problem med finansieringen av forskning inom området, och rimligare vore att det föreslås ett visst antal (finansierade) doktorandtjänster. Det är också svårt att se varför forskarskolan ska begränsas till dessa två grupper. Det vore tvärtom en fördel för dynamiken i en sådan forskarskola om rekryteringen sker bredare och är öppen för alla som är behöriga. Det kan exempelvis nämnas att det redan idag pågår en hel del relevant polisforskning utanför de tre miljöer som kommer att ansvara för högskoleutbildningen, även om detta inte framgår av den korta sammanfattningen i bilaga tre, vid landets två Kriminologiska institutioner liksom ex vid flera sociologiska institutioner i landet. Det vore högst olyckligt för kvalitén på forskningen ifall dessa miljöer

uteslöts från forskarskolan. Miljöer som dessutom har omfattande erfarenhet av att bedriva utbildning på forskarnivå.

Vad som avses med ”personer som är lärare vid utbildning som leder till polisexamen” är också något oklart. Rimligen måste de som deltar i forskarskolan vara doktorander som antagits vid en institution (vilket för övrigt också måste gälla för de polisanställda) snarare än lärare vid dessa institutioner. Däremot kan givetvis behöriga lärare som finns i dagsläget, och som inte har doktorsexamen, söka doktorandtjänster om sådana skulle kopplas till forskarskolan. Doktorander ska dock antas i konkurrens och det bör gälla även för doktorander vid denna forskarskola. Vi ser ingen anledning att frångå den vanliga ordning som gäller för högskolor och universitet i detta avseende.

På s. 263 utgår utredningen från att det finns en risk att färre tar examen vid en högskoleutbildning och beräknar att 95 % istället för dagens 98 % kommer att slutföra utbildningen. Inledningsvis kan konstateras att alla studenter inte *bör* slutföra en högskoleutbildning, då det skulle tyda på att studenter släpps igenom utan att ha klarat studierna på tillräckligt hög nivå. En genomströmning på 95 % får betraktas som mycket hög. Hur det kommer att se ut i praktiken går inte att veta i dagsläget, men ett ekonomiskt incitament att så många som 95 % ska ta examen för att resurserna ska gå ihop är inte att rekommendera. Därför bör ersättningen för avhoppade studenter vara större än de ytterligare tre procent utredningen nu räknar med.

Remissvaret har sammanställts av Tove Pettersson

Detta remissvar har tagits av Kriminologiska institutionens styrelse den X september.

Anita Heber, st f prefekt